Regulamin działania
Komisji do spraw Etyki Badań Naukowych
na Wydziale Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
w Bydgoszczy

§ 1

1. Dziekan Wydziału Pedagogiki UKW, uznając konieczność prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie pedagogika przy zachowaniu najwyższych standardów etycznych powołuje Komisję ds. Etyki Badań Naukowych (zwaną dalej Komisją).

2. W skład Komisji wchodzą pracownicy Wydziału Pedagogiki UKW.

3. Komisja opiniuje projekty badawcze pod kątem ich zgodności ze standardami etycznymi, tj. wartościami i zasadami etycznymi badań naukowych z udziałem ludzi, ochroną praw, godności i dobrostanu uczestników badań.

4. Komisja rozpatruje wnioski dotyczące badań naukowych prowadzonych wyłącznie w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika i jej subdyscyplinach.

5. Komisja opiniuje wnioski dotyczące projektów badań przed rozpoczęciem ich realizacji. Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia pisemnego oświadczenia, że w momencie składania wniosku badania nie są rozpoczęte. Brak oświadczenia wnioskodawcy stanowi podstawę do odmowy wydania opinii przez Komisję.

6. Wnioski niekompletne nie podlegają rozpatrzeniu do czasu usunięcia braków formalnych.

7. Zaopiniowanie przez Komisję projektu badawczego następuje po złożeniu wniosku przez osobę zainteresowaną.

8. Do złożenia wniosku o wydanie opinii przez Komisję mają prawo wszystkie osoby zatrudnione na Wydziale Pedagogiki UKW i prowadzące badania finansowane z funduszy Wydziału lub z innych źródeł, o ile rezultaty tych badań, zwłaszcza publikacje i konferencje poświęcone ich problematyce, są wliczane do dorobku naukowego Wydziału Pedagogiki UKW.

9. Wniosek może złożyć instytucja/osoba spoza Wydziału Pedagogiki UKW w sytuacji, w której pracownik Wydziału Pedagogiki UKW współpracuje z tą instytucją/osobą i jednocześnie jest członkiem zespołu badawczego ubiegającego się o uzyskanie opinii Komisji.

10. W przypadku osób i instytucji wskazanych w punkcie 8 i 9 wydanie przez Komisję opinii jest bezpłatne. Niemniej w przypadku osób i instytucji wskazanych w punkcie 9, rozpatrzenie wniosku i wydanie przez Komisję opinii poprzedzone jest zawarciem umowy pomiędzy UKW a wnioskodawcą.

11. Przy wydawaniu opinii Komisja kieruje się regulacjami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych oraz uniwersalnymi standardami etyki badań naukowych.

12. Komisja realizuje swoje zadania w sposób bezstronny i wolny od wszelkich wpływów, które mogłyby zaważyć na obiektywizmie opinii.

13. Członkowie Komisji są zobowiązani do ujawnienia ewentualnego konfliktu interesów i wyłączenia się z oceny wniosku w takim przypadku.

§ 2

1. Kadencja Komisji trwa cztery lata.

2. W skład Komisji wchodzi 7 pracowników badawczo-dydaktycznych lub badawczych, w tym co najmniej 3 posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

3. Skład Komisji powoływany jest przez Dziekana Wydziału Pedagogiki UKW. Dziekan może w tej sprawie uwzględnić opinię Rady Naukowej Wydziału Pedagogiki UKW.

4. Członkostwo w Komisji jest sprawowane na zasadzie dobrowolności.

5. Na pierwszym posiedzeniu Komisji, zwołanym przez Dziekana Wydziału Pedagogiki UKW, jej członkowie wybierają spośród siebie przewodniczącego oraz sekretarza.

6. Odwołanie członka Komisji przez Dziekana Wydziału Pedagogiki UKW następuje na wniosek:

a) przewodniczącego Komisji, w sytuacji, gdy członek nie wywiązuje się z zadań wynikających z Regulaminu działania Komisji.

b) osoby będącej członkiem Komisji, w sytuacji złożenia dobrowolnej rezygnacji z prac w Komisji.

§ 3

1. Posiedzenie Komisji zwoływane jest przez jej przewodniczącego w miarę potrzeb, lecz nie rzadziej niż raz na kwartał.

2. Prace Komisji są protokołowane.

3. Komisja pracuje zgodnie z harmonogramem, który jest dostępny na stronie internetowej Wydziału Pedagogiki.

4. Prace Komisji mają charakter poufny.

§ 4

1. Osoba zainteresowana wydaniem przez Komisję opinii na temat projektu badawczego przez nią przygotowanego zobowiązana jest do złożenia na ręce sekretarza Komisji wniosku o wydanie opinii w terminach określonych w harmonogramie prac Komisji. Wniosek składany jest w formie elektronicznej na adres Sekretarza Komisji ds. Etyki Badań Naukowych i w formie papierowej na adres Wydziału Pedagogiki w tytule Sekretarz Komisji ds. Etyki Badań Naukowych, zgodnie z obowiązującym wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu.

2. Sekretarz Komisji informuje wnioskodawcę o wpłynięciu w określonym dniu wniosku do Komisji i dacie jego rozpatrzenia przez Komisję.

3. Wzór wniosku o wydanie opinii opracowany przez Komisję udostępniony jest na stronie internetowej Wydziału Pedagogiki UKW.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, wnioskodawca zobowiązany jest dołączyć:

a) pełną informację, jaka będzie udostępniona osobom biorącym udział w badaniu, dotyczącą celów, przebiegu badań i planowanych narzędzi badawczych, potencjalnych korzyści praktycznych i poznawczych oraz określającą ewentualne ryzyko związane z poddaniem się badaniu, jak również o dobrowolności udziału i możliwości wycofania się z niego w dowolnym momencie bez ponoszenia jakichkolwiek konsekwencji. W przypadku gdy osobami badanymi mają być nieletni i/lub ich rodzice oraz osoby, które ze względu na swoje wykształcenie lub rodzaj choroby/niepełnosprawności mogą mieć trudności ze zrozumieniem czytanego tekstu, wnioskodawca jest zobowiązany do przygotowania informacji o badaniach w sposób umożliwiający im pełne zrozumienie tychże informacji i tym samym wyrażenie świadomej zgody na badania. Informacja ta powinna być sporządzona językiem zrozumiałym dla uczestników badania oraz uwzględniać ich szczególne potrzeby poznawcze i komunikacyjne.

b) wzór formularza zgody na udział w badaniu. Formularz powinien zawierać zgodę na przetwarzanie danych osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

c) opis sposobu ochrony danych osobowych, w tym zasad ich przechowywania, anonimizacji oraz czasu przetwarzania;

d) opis procedury badawczej oraz sposobu rekrutacji uczestników;

e) informacje dotyczące wykorzystania narzędzi badawczych, w tym wskazanie źródeł oraz podstaw prawnych ich użycia (prawo autorskie).

5. 1. Wnioskodawca zobowiązany jest do korzystania z narzędzi badawczych, materiałów, grafik, tabel oraz innych treści zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa autorskiego oraz zasadami rzetelności naukowej.

2. W szczególności wnioskodawca zobowiązany jest do:

a) wskazania źródła (w tym również generatora sztucznej inteligencji) pochodzenia wykorzystywanych narzędzi badawczych, materiałów, grafik i tabel;
b) uzyskania wymaganych zgód na wykorzystanie narzędzi objętych ochroną praw autorskich, jeżeli jest to wymagane;
c) stosowania poprawnych zasad cytowania i oznaczania autorstwa.

3. W przypadku wykorzystywania autorskich narzędzi badawczych innych autorów, wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia informacji o podstawie ich użycia (np. zgoda autora, licencja, domena publiczna).

4. Naruszenie zasad, o których mowa w niniejszym paragrafie, może stanowić podstawę do odmowy wydania pozytywnej opinii przez Komisję.

6. W przypadku, gdy złożona dokumentacja jest niekompletna, sekretarz Komisji zwraca ją wnioskodawcy celem uzupełnienia.

§ 5

1. Po zapoznaniu się z dokumentacją, o której mowa w § 4, Komisja wydaje opinię w przedmiocie dopuszczalności projektu badawczego.

2. Wydanie przez Komisję opinii następuje w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej 2/3 członków Komisji.

3. Wnioskodawca zobowiązany jest do odbioru opinii w terminie 14 dni od daty posiedzenia Komisji, na którym rozpatrywany był złożony wniosek.

4. Opinia Komisji może przybrać formę:

a) opinii pozytywnej,

b) opinii pozytywnej warunkowej,

c) opinii negatywnej.

5. Opinie pozytywne warunkowe oraz opinie negatywne muszą być przez Komisję uzasadnione.

6. Wnioskodawca nie ma obowiązku informowania Komisji w przypadku uzyskania opinii pozytywnej warunkowej lub negatywnej o dokonanych zgodnie z zaleceniami Komisji zmianach w przedłożonym wniosku.

7. Wnioskodawca może złożyć ponownie poprawiony, zgodnie z zaleceniami Komisji, wniosek do rozpatrzenia.

8. Komisja może odmówić wydania opinii w przypadku:

1) uznania, że wniosek nie spełnia wymogów formalnych,

2) gdy projekt nie ma charakteru naukowego,

3) gdy przedmiot badań wykracza poza dyscyplinę pedagogika i jej subdyscypliny,

4) jeśli projekt budzi poważne wątpliwości natury etycznej, których nie da się rozstrzygnąć bez dodatkowych informacji lub konsultacji z ekspertami zewnętrznymi.

9. Od negatywnej opinii Komisji przysługuje odwołanie do Dziekana Wydziału Pedagogiki UKW w ciągu 14 dni od daty odbioru opinii przez wnioskodawcę.

10. W uzasadnionych przypadkach Komisja może z własnej inicjatywy lub na pisemną prośbę wnioskodawcy zaprosić wnioskodawcę na posiedzenie w celu wyjaśnienia wątpliwych kwestii lub poprosić o przedłożenie dodatkowych informacji w zakresie objętego wnioskiem projektu badawczego.

11. W przypadku wątpliwości Komisja może zasięgnąć opinii osoby zewnętrznej o przedłożonym projekcie. W tym przypadku przewodniczący Komisji może zaprosić na posiedzenie Komisji, z głosem doradczym, osoby niebędące jej członkami, w szczególności specjalistów/ekspertów, których wiedza i doświadczenie będą przydatne w ocenie przedłożonego wniosku.

12. W posiedzeniu Komisji ze specjalistą/ekspertem może uczestniczyć wnioskodawca.

13. Wszystkie opinie Komisji są przekazywane wnioskodawcom w formie pisemnej. Do opinii pozytywnej warunkowej i negatywnej dołączane jest uzasadnienie. Opinia może zostać przekazana wnioskodawcy również w formie elektronicznej.

§ 6

1. W przypadku, gdy przedmiotem obrad Komisji jest wniosek, którego autorem lub współautorem jest jej członek, nie bierze on udziału w wydawaniu opinii na temat wniosku.

2. W wydawaniu opinii nie bierze udziału także członek Komisji, który jest promotorem lub promotorem pomocniczym osoby składającej wniosek, a także członek, który wchodzi w skład zespołu badawczego wnioskującego o wydanie opinii.

3. Członek Komisji zobowiązany jest do ujawnienia Komisji wszelkich okoliczności mogących stanowić konflikt interesów.

§ 7

Komisja może wydać opinię w języku angielskim pod warunkiem dołączenia przez wnioskodawcę stosownej prośby i tytułu projektu badawczego w języku angielskim.

§ 8

Przewodniczący Komisji zobowiązany jest raz w roku na posiedzeniu Rady Naukowej Wydziału Pedagogiki UKW przedstawić sprawozdanie z działalności Komisji.